

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อ โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบการศึกษาย้อนหลัง (Retrospective Study) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวิธีการศึกษาตามลำดับดังนี้

- 3.1 ประชากรและพื้นที่เป้าหมาย
- 3.2 วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและพื้นที่เป้าหมาย

- ประชากร คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกร จำนวน 18,810 ราย ในเขตพื้นที่ พื้นที่ 15 ตำบลของ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม
- พื้นที่เป้าหมาย พื้นที่ 15 ตำบล ในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม

3.2 วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling without Replacement)

ขั้นตอนที่ 1 จัดแบ่งเกษตรกรที่ปลูกข้าว ออกตามพื้นที่ตำบล จำนวน 15 ตำบล ซึ่งมีประชากรเป้าหมาย จำนวน 18,810 ครัวเรือน

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มตัวอย่างร้อยละ 1 ของประชากรเป้าหมาย ได้เกษตรกรตัวอย่าง จำนวน 188 ราย (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 จำนวน และ ร้อยละของเกษตรกรตัวอย่าง

ลำดับที่	ตำบล	ประชากรเป้าหมาย	เกษตรกรตัวอย่าง
1	หนองแสง	2,555	26
2	ขามป้อม	1,012	10
3	เสือโก้ก	1,805	18
4	คงใหญ่	841	8
5	โพธิ์ชัย	924	9
6	หัวเรือ	1,938	19
7	แคน	987	10
8	จัวบา	1,352	14
9	นาข่า	1,547	15
10	บ้านหวาย	1,434	14
11	หนองไฮ	1,311	13
12	ประชาพัฒนา	840	8
13	หนองทุ่ม	788	8
14	หนองแสน	720	7
15	โคกสีทองกลาง	756	8
รวม		18,810	188

ที่มา: จากการคำนวณ

3.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้เวลาในการดำเนินการวิจัยตั้งแต่ เดือนกันยายน ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ.2553

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี อำเภอนาข่า จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) สอบถามจากกลุ่มตัวอย่างโดยคำถามลักษณะปลายเปิดและคำถามปลายปิดที่ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ และมีคำตอบให้เลือกตอบ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและลักษณะของผู้ให้สัมภาษณ์ เช่น เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรค

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- ด้านการขึ้นทะเบียน
- ด้านการจัดทำประชาคม
- ด้านการทำสัญญาประกันรายได้เกษตรกร กับ ธ.ก.ส.
- ด้านการใช้สิทธิตามสัญญา

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจของเกษตรกร

เป็นการวัดระดับความพึงพอใจต่อโครงการประกันรายได้เกษตรกร (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541 อ้างถึงในจันทน์ แสงสีดา, 2546) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความสำคัญมากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
ระดับความสำคัญมาก	เท่ากับ	4	คะแนน
ระดับความสำคัญปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
ระดับความสำคัญน้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
ระดับความสำคัญน้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของ $\bar{x}$ หรือค่าเฉลี่ย (Mean) มีดังนี้

ระดับ	4.21 – 5.00	คะแนน	มีระดับความสำคัญ	มากที่สุด
ระดับ	3.41 – 4.20	คะแนน	มีระดับความสำคัญ	มาก
ระดับ	2.61 – 3.40	คะแนน	มีระดับความสำคัญ	ปานกลาง
ระดับ	1.81 – 2.60	คะแนน	มีระดับความสำคัญ	น้อย
ระดับ	1.00 – 1.80	คะแนน	มีระดับความสำคัญ	น้อยที่สุด

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลในการศึกษาค้นครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

3.5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสัมภาษณ์ โดยทำการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีงบประมาณ 2552/53 เขตพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและลักษณะของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกร ข้อมูลเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อย โอกาส และ

อุปสรรค ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ความพึงพอใจของเกษตรกร ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 188 ตัวอย่าง

3.5.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมได้จาก รายงาน การศึกษาอิสระ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ วารสาร บทความทางวิชาการ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มา แปลงข้อมูลเป็นรหัส ตัวเลข โดยอาศัยคู่มือลงรหัสที่เตรียมไว้และทำการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) แสดงผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบายโดยใช้ค่าสถิติคือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ซึ่งเป็นการทดสอบอิทธิพลของตัวแปรต้นที่มีผลต่อตัวแปรตาม ในการทดสอบสมมติฐานใช้วิธีการหาค่าเพียร์สันไคสแควร์ (Chi – square : χ^2) เพื่อหาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการประกันรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

3. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคม SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows)